Dokumentnamn	Blodburen smitta				
Fastställd av Rolf Jansson	Handläggare Lillemor Larsson	Gäller fr o m 2007-09-25	Dokumentnummer QR12-I-Hyg-001	Version 3	Sida 1(4)

Innehåll:

1. Bakgrund
2. Syfte
3. Omfattning
4. Ansvar
5. Tillvägagångssätt
5.1 Var ska patienten vårdas?
5.2 Allmänna skyddsåtgärder vid risk för blodburen smitta
6. Referenser

1. Bakgrund

Lokal instruktion till avsnitt **Blodburen smitta** i Handbok för hälso- och sjukvård (2002).
Godkänd med signum på originalhandling av:
Magnus Thore hygienöverläkare Signum: …….
Rolf Jansson ordförande Hygienkommittén Västmanland Signum: …….
Utgåva: **2007-09-25**
Ersätter: 2005-05-26

2. Syfte

Att berörd personal känner till att instruktionen finns och arbetar efter den, så att de skyddar både sig själva och sin omgivning för blodburen smitta.

3. Omfattning

Vård av patient med blodburen smitta (hepatit B, C och HIV), hygienrutiner på normalvårdsavdelning, öppenvårdsmottagning och vid isoleringsvård.

4. Ansvar

Klinikchefen ansvarar för att personalen får information om innehållet i instruktionen. Varje anställd är skyldig att följa instruktionen.

5. Tillvägagångssätt

5.1 Var skall patienten vårdas?

I sluten vård
De flesta patienter med blodburen smitta kan vårdas på normalvårdsavdelning, men med vissa undantag

- Patient med blodburen smitta, som har blödningar, sårig hud etc, skall helst vårdas i enkelrum på infektionskliniken.
- Patient som behöver skyddsisolering bör placeras på i enkelrum på infektionskliniken.

För öppenvårdsverksamheter
Följ rekommendationerna i punkt 5.2 i tillämpliga delar.

5.2 Allmänna skyddsåtgärder vid risk för blodburen smitta.

Använd skyddsklädsel och teknisk utrustning som minskar risken för kontakt med blod och blodtillblandade kroppsvätskor.
Vid alla former av blodburen smitta bör följande hygienrutiner tillämpas:

Basala hygienrutiner

- skyddsklädsel
- handskar
- handdesinfektion
- munskydd och skyddsglasögon eller visir (vid risk för stänk).
  http://www.ltv.se/vardhygien Under lokala instruktioner finns dokumentet ”Basala hygienrutiner”.

Även besökande som deltager i personlig omvårdnad skall tillämpa basala hygienrutiner.

Blodprovtagning och märkning av rör och remiss

- Använd handskar
- Använd stickskyddad kanyl och slutet system så långt det är möjligt. Undvik kapillärprovtagning.
- Medtag punktionssäker burk och lägg kanylerna direkt i burken efter användning. Sätt aldrig tillbaka skyddshylsa på använd kanyl.
- Desinfektera provtagningshylsa (Vacutainer) efter användning. Blododlingsflaskor, vacutainerrör desinfekteras efter provtagningen både på membran och utsidan av flaska/rör med Dax ytdesinfektion plus (eller

motsvarande 70% alkoholbaserat medel).

- Märk med gula etiketten ”Blodsmitta” på alla prover från patienten. Även prov från patient som med stor sannolikhet kan antas ha blodburen smitta skall märkas.
- Journalhandlingar
- Remisser till undersökning, behandling och obduktion.
- Provtagningskärl, transportskyddshylsa och remiss för prov till laboratorium.

Stick- och skärskador
Vid inträffad stick- eller skärskada se lokal instruktion http://www.ltv.se/vardhygien ”Stick- och skärskador hos personal, åtgärder vid risk för blodburen smitta”.

Desinfektionsmedel för ytor, inventarier
Till desinfektion av ytor, inventarier m.m. rekommenderas för mindre ytor Dax ytdesinfektion plus och för större ytor Virkon 1%.
http://www.ltv.se/vardhygien Lokal instruktion ”Desinfektion av ytor och inventarier”

Punktdesinfektion
Gör alltid punktdesinfektion vid spill/stänk av kroppsvätska eller blod.

Desinfektion av flergångsartiklar
Förstahandsvalet är värmebehandling i diskdesinfektor.
I andra hand kemisk desinfektion med Virkon 1%.

Artiklar avsedda för engångsbruk
Tag inte in på patientrummet mer än det som går åt vid tillfället (högst dagsbehovet).

Avfall
Avfall som orenats med stor mängd blod eller andra kroppsvätskor, hanteras och förpackas som smittförande. För övrigt tillämpas vanlig hantering.
http://www.ltv.se/vardhygien Lokal instruktion ”Smittförande avfall i vården, hantering”.

Smutstvätt
Tvätt som orenats med stor mängd blod eller andra kroppsvätskor, hanteras och förpackas som smittförande. För övrigt tillämpas vanlig hantering.
http://www.ltv.se/vardhygien Lokal instruktion ”Smutstvätt, hantering”

Patientbunden utrustning
Hjälpmedel, utrustning av olika slag bör vara patientbundna. De skall tåla desinfektion efter avslutad användning.

Porslin
Tallrik, bestick, glas etc. diskas i köksdiskmaskin enligt vanlig rutin.
Vid exempelvis blödningar från tandkött eller såriga läppar är det lämpligt att istället använda utrustning för engångsbruk.

Städning
Daglig städning:
Vårdrumsenhet, toalett och duschrum och inventarier städas med rengöringsmedel enligt vanlig rutin, under förutsättning att infektiöst spill/stänk direkt punktdesinfekterats.

Slutstädning vid utskrivning:
- Lokaler och inventarier städas med rengöringsmedel enligt vanlig rutin, under förutsättning att infektiöst spill/stänk direkt punktdesinfekterats.
- Oanvänd tvätt som förvarats i lokalerna skickas till tvätt.
- Engångsutrustning som förvarats i lokalerna kasseras.
- Madrass/kudde som orenats med stor mängd blod eller andra kroppsvätskor tvättas eller kasseras om de ej tål att tvättas. http://www.ltv.se/vardhygien Lokal instruktion ”Vårdbädden-rengöring och desinfektion”.

6. Referenser

- Att förebygga vårdrelaterade infektioner, Ett kunskapsunderlag. Kapitel Blodburen smitta, sid 254-276. Socialstyrelsen (2006).
- AFS 1986:23 Skydd mot blodsmitta.
- AFS 2005:1 Mikrobiologiska arbetsmiljörisker – smitta, toxinpåverkan, överkänslighet.